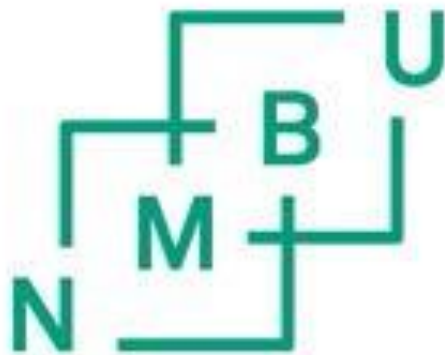

**Læringsmiljøutvalget (LMU)
ved
Norges miljø- og
biovitenskapelige universitet**

Årsrapport 2017

Sammendrag

Læringsmiljøutvalgets årsrapport for 2017 gir en status og vurderinger av læringsmiljøet ved NMBU. Vurdering rundt det fysiske læringsmiljøet er mer detaljert for campus Ås, som har hatt rutiner for dette siden 2010. Det har vært liten aktivitet i lokalt LMU på Adamstuen i 2017, men aktiviteten forventes å øke i perioden frem mot flytting.

Det vært en positiv utvikling av det fysiske læringsmiljøet på campus Ås fra 2005 og frem til i dag, og de årlige bevilgningene til læringsmiljøtiltak har vært viktig for denne utviklingen. Utviklingen har også vært god når det gjelder universell utforming av bygningene, og det er nå spesielt Tunbygningene og Husdyrfagsbygningen som ikke er universelt utformet. Det er et økende fokus på studentaktiv læring og digitalisering av undervisning og vurdering, og NMBU får relativt lav score i studiebarometerets spørsmål om tilrettelegging av digitale hjelpemidler i tilknytning til vurderingsformer. NMBU bør utarbeide en strategi for utvikling av undervisningsrom for å møte nye behov ved endring av undervisningsmetoder og digitalisering av vurderingsformer.

Studentens tilbakemeldinger gjennom Studiebarometeret 2017 viser at vurderingene av det samlede læringsmiljøet er stabil, men det har vært en nedgang i tilfredsheten når det gjelder det sosiale miljøet mellom studentene. Helsestasjonens tilbakemeldinger om økt antall henvendelser knyttet til mer alvorlige lidelser er bekymringsfullt. NMBU må følge opp denne problemstillingen og spesielt følge opp resultatene fra Studentenes Helse- og Trivselsundersøkele som gjennomføres vinteren 2018.

I NMBUs kvalitetsmelding fremkommer en del tiltak som skal gjennomføres i 2018 for å styrke kvalitetsarbeidet. Andre funn som fremkommer av læringsmiljørapporten vil bli fulgt opp gjennom saker som behandles i læringsmiljøutvalget, gjennom campusplanen og ved utvikling og vedlikehold av bygninger samt gjennom fagmiljøenes arbeid med utvikling av program og emner.

Ås, 22. februar 2018

Hanne Berggreen

Nestleder i studentenes arbeidsutvalg og leder av LMU høsten 2017

Innhold

Sammendrag	2
Innhold	3
1. Innledning	4
2. Medlemmer og møteaktivitet i 2017	4
3 Det fysiske læringsmiljøet	5
3.1. Utvikling av undervisningsrom, beleggstatistikk og emnestørrelser	5
3.2. Studentarbeidsplasser	6
3.3. Utvikling av kvalitet på undervisningsrom	7
3.4. Det digitale læringsmiljøet	8
3.5. Tilbakemeldinger på læringsmiljøet	9
3.5. Universell utforming og individuell tilrettelegging	9
4 Det psykososiale læringsmiljøet	10
4.1 Studentenes helse- og trivsel	10
4.2 Studentsamskipnadens rådgivningstjeneste	11
Vedlegg 1 Status undervisningsrom NMBU	13
Vedlegg 2 Utvikling av antall undervisningsrom og beleggstatistikk	17
Vedlegg 3 Utvikling av emnestørrelse	19
Vedlegg 4 Utvikling av standard undervisningsrom	20
Vedlegg 5 Vurdering av læringsmiljø	23
Vedlegg 6. Status tiltaksplan 2015-2016 Universell utforming og tilrettelegging for studenter	24

Figurliste

Figur 1. Utviklingen av antall høstemner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter	19
Figur 2. Utviklingen av antall våremner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter	19
Figur 3. Utviklingen av den generelle romstandarden på datasaler, læresaler og auditorier	20
Figur 4. Utviklingen av ventilasjonsforholdene i læresaler og auditorier	20
Figur 5. Utviklingen av universell utforming av datasaler, læresaler og auditorier	21
Figur 6. Utviklingen av tilgjengeligheten til datasaler, læresaler og auditorier	21
Figur 7. Utviklingen av akustikkforholdene i datasaler, læresaler og auditorier	22

Tabell-liste

Tabell 1. Faste medlemmer av Læringsmiljøutvalget ved NMBU i 2017	4
Tabell 3 Campus Ås. Vurdering av tilstand i sentralt regulerte undervisningsrom.	13
Tabell 4 Campus Adamstuen Vurdering av tilstand i sentrale undervisningsrom.	16
Tabell 5. Campus Ås. Utvikling av antall undervisningsrom og studenttall campus Ås.	17
Tabell 6. Campus Ås. Prosentvis belegg i sentrale undervisningsrom	17
Tabell 7. Campus Adamstuen. Prosentvis belegg i auditorier	17
Tabell 8. Campus Ås. Utvikling av antall lesesaler og lesesalsplasser og grupperom	18
Tabell 9. NMBU-studentenes vurdering av læringsmiljøet	23
Tabell 10. Tiltaksplan 2017-2018 Universell utforming og tilrettelegging	24

1. Innledning

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø, jf. § 4-3 i Lov om universiteter og høyskoler. Alle institusjoner skal ha et læringsmiljøutvalg (LMU) som skal bidra til at Universitetsstyret følger opp sitt ansvar. Studentenes læringsmiljø omfatter både det fysiske læringsmiljøet, det psykososiale læringsmiljøet, universell utforming, individuell tilrettelegging og velferdstilbudene.

Gode rammer for læringsmiljøet er viktig for å fremme læring og aktive studenter. Kvalitetsmeldingen 2017 ble lagt frem for universitetsstyret 19. januar 2017, og meldingen gir et samlet bilde over studiekvalitetsarbeidet som har blitt gjort i 2017 og hvilke tiltak som planlegges for 2018. Denne årsrapporten vil gi litt mer utfyllende beskrivelse av arbeidet som er gjort innen læringsmiljøet og noen vurderinger. Rapporten omtaler i liten grad tiltak for 2017 Campusplanen. Tiltak vil fremkomme av kvalitetsmeldingen og i det videre oppfølgingsarbeidet med Campusplanen.

2. Medlemmer og møteaktivitet i 2017

Tabell 1 viser en oversikt over faste medlemmer av LMU i 2017.

Tabell 1. Faste medlemmer av Læringsmiljøutvalget ved NMBU i 2017

	Vår 2017	Høst 2017
Prorektor (leder vår 2017)	Elin Børrud	Solve Sæbø
Undervisningsleder	Ingunn Burud	Bjørn Ragnvald Pettersen
Dekan	Odd Arne Rognli	Odd Arne Rognli
Direktør for teknisk avdeling	Kjersti Sørli Rimer	Kjersti Sørli Rimer
Nestleder studentenes au (leder høst -17)	Mariya Khanamiryan	Hanne Berggren
Studentrepresentant Adamstuen	Julie Biti Teigmo	Julie Biti Teigmo
Velferdsansvarlig studentenes au	Tord Hauge	Tord Hauge
Leder SiÅs-styret	Erling Bjurbeck	Ingrid Wigerstrand

Følgende personer/roller har vært observatører i utvalget:

- Leif Thomas, Sjefsarkitekt, teknisk avdeling
- Gro Holter, sekretær Arbeidsmiljøutvalget, personal og organisasjonsavdelingen
- Lise Thoen, hovedverneombud NMBU
- Melanie Etchell, sekretær lokalt LMU Adamstuen
- Studiedirektør Ole Jørgen Torp har ansvar for utvalgets sekretariat.

Læringsmiljøutvalget hadde 4 møter i 2017, og viktige saker som ble tatt opp dette året var:

- LMU-tiltak 2017 og nye tiltak 2018
- Oppfølging av byggeprosjekter og høringsinnspill til campusplan
- Tiltaksplan universell utforming 2017-2018
- Psykisk helse – oppfølging av verdensdagen
- Etablering av ordning med studentombud

[Oversikt over årsplan, saksdokumenter og referater for LMU 2017 finnes her.](#)

Et lokalt læringsmiljøutvalg ved campus Adamstuen følger opp saker relatert til Adamstuen. Utvalget har hatt minimal aktivitet i 2017 grunnet sykdom i sekretariatet og avgang med pensjon. Det forventes økt aktivitet i lokalt LMU i 2018 og frem mot flytting i 2020.

3 Det fysiske læringsmiljøet

3.1. Utvikling av undervisningsrom, beleggstatistikk og emnestørrelser

Hvert år har læringsmiljøutvalgets årsrapport inneholdt en oversikt over status på utvikling av undervisningsrom. I 2017 har det ikke blitt gjennomført noen vesentlige tiltak knyttet til undervisningsrom, og tilstand på undervisningsrom er derfor ikke vesentlig endret fra 2016 til 2017. Vedlegg 1 viser status over undervisningsrom for 2017. Merk at undervisningsrom ved Tekniske Fag (TF) er midlertidig tatt ut av drift grunnet oppgradering. 2 læresaler i Parkgården samt en læresal i Tårnbygningen (T130) er tatt i bruk igjen som undervisningsrom i oppgraderingsperioden, men de tre salene er ikke tatt med i vedlegg 1 ettersom bruken er midlertidig. Etter at det ble gjennomført en oppgraderingen av undervisningsutstyr i 4 av 6 auditorier på Adamstuen, har det ikke blitt gjennomført ytterligere oppgraderinger på Adamstuen.

Tall hentet fra timeplanssystemet TimeEdit fra høstsemesteret viser en liten økning i beleggsprosenten på de ulike romkategoriene fra 2016 til 2017, se vedlegg 2.

Beleggsprosenten på auditorier, læresaler og datasaler var i høst på hhv 65,1 %, 73,0 og 64,1 %. Økningen skyldes trolig at undervisningsrom i TF er midlertidig tatt ut av drift i forbindelse med oppgraderingen av fløy I, og 5 undervisningsrom er erstattet av 3 midlertidige læresaler.

Antall emner med over 50 og 100 oppmeldte studenter har vært stabilt de siste årene (figur 1 og 2 i vedlegg 3). Det er spesielt knyttet til stor emner NMBU kan bli sårbare med tanke på kapasitet. For store emner over 340 studenter er AudMax fortsatt eneste mulige undervisningslokale. Bruken av AudMax har i 2017 fungert noenlunde bra, men emneansvarlige som bruker salen melder fortsatt om utfordringer knyttet til møblering og IKT-støtte. Klaffbordene på stolene i AudMax er forøvrig ikke en optimal løsning for å studere.

Det har ikke vært noen endring i antall undervisningsrom på Adamstuen og belegget på auditoriene på Adamstuen varierer. Enkelte dager i undervisningsblokkene har salene fullt belegg, mens det i andre perioder er god kapasitet. Tall hentet fra TimeEdit viser at i snitt var belegget i auditoriene på Adamstuen på 35,2 % i 2017 i perioden mellom uke 38 og 48. Belegget varierer gjennom året, og det mest brukte auditoriet hadde et belegg på 47 % disse ukene (auditorium 5).

NMBU er sårbare når det gjelder variasjon romtyper og romstørrelser, en problemstilling som blir mer og mer fremtredende etter hvert som det settes fokus på mer studentaktive og digitale undervisnings- og vurderingsformer. LMU har etterlyst en utviklingsstrategi over

hvilke undervisningsrom NMBU trenger i fremtiden. Man ser allerede at det kommer flere henvendelser fra emneansvarlige som ønsker mer fleksible undervisningsrom og legge til rette for alternative undervisningsmetoder. Emner med mange studenter har i dag nesten kun mulighet til å bruke auditorier dersom alle studenter skal samles i en gruppe, noe som i liten grad tilrettelegger for dialog og diskusjon i grupper. Tilrettelegging av saler med skjøteledninger for strøm i forbindelse med digital eksamen er også en økende utfordring i takt med økt andel digitale eksamener. Læringsmiljøutvalget skrev blant annet følgende i sin høringsuttalelse til campusplan:

Læringsmiljøutvalget etterlyser en campusplan som sier noe om framtidig behov for undervisningsrom. NMBU har allerede i dag utfordringer med å tilby riktige undervisningsarealer tilknyttet undervisningen (for eksempel er ingen saler tilpasset de største emnene og ingen saler er tilrettelagt for digital eksamen). Undervisere oppfordres til å ta i bruk nye læringsformer, men det er ikke alltid like lett å tilby arealer som er tilpasset de nye undervisningsformene. Planen bør derfor si noe om framtidig behov for undervisningsarealer, både hvilke romtyper man må utvikle, hvor store arealer som bør avsettes til undervisningsarealer og hvor disse bør ligge. I læringsmiljøutvalgets årsrapport 2016 er det blant annet kommentert at bruk av Aud Max som undervisningsrom ikke fungerer optimalt, og at NMBU må fortsette arbeidet med å legge til rette for fleksible studentarbeidsplasser og faglige hjem. LMU hadde forventet at campusplanen ville si noe om hvordan universitetsstyret skal møte både kortsiktige og langsiktige utfordringer knyttet til lokaler og infrastruktur, og dette er påpekt i LMUs årsrapport.

Vurdering:

- På begge campus er det et høyt belegg på undervisningsrom i «flaskehalsperioder».
- Det er fortsatt utfordringer knyttet til bruk av sambruk av AudMax som undervisningsrom/konferanserom/eksamenslokale/festlokale.
- NMBU mangler rom tilrettelagt for digital eksamen
- Læringsmiljøutvalget etterlyser en strategi for framtidig behov for undervisningsarealer, både hvilke romtyper man må utvikle, hvor store arealer som bør avsettes til undervisningsarealer og hvor disse bør ligge.

3.2. Studentarbeidsplasser

I 2016 ble det foretatt en kartlegging av tilgjengelige grupperom på campus Ås. Tabell 8 i vedlegg 2 viser en oversikt over utviklingen av antall åpne lesesaler med tilhørende antall lesesalsplasser samt antall grupperom (sentrale og lokale) på campus Ås. Beregninger som ble gjort i forbindelse med første utkast til campusplan (2017) viser at NMBU campus Ås har en dekningsgrad på 30 % når det gjelder studentarbeidsplasser for studenter på lavere grad (bachelor, årstudium, år 1-3 på 5-årig masterprogram). Her er også arealer som er definert som faglige hjem tatt med i beregningene. NMBU hadde videre 2023 masterstudenter på campus Ås i 2017. Det ble anslått at NMBU Ås har 920 masterplasser (nettoareal ca. 3200 m²), noe som gir en dekningsgrad på 45%. Ved campus Adamstuen er det 5 lesesaler der kullene er fordelt på de ulike lesesalene. I tillegg finnes det noen leseplasser på biblioteket som ikke er faste.

I 2017 ble det innført digital reservering av grupperom på campus Ås. Tall hentet fra reservasjonssystemet TimeEdit, viser et samlet grupperomsbelegg på 48 % høsten 2017. Man ser av tallene at grupperom i Urbygningen som er lagt til rette for flere grupper på ett og samme rom, på langt nær er like ettertraktet som grupperom som bare er tilrettelagt for en gruppe. I snitt har grupperommene i Urbygningen som er tilrettelagt for flere grupper et belegg på 32,3 %, mens grupperom i samme bygning tilrettelagt for en gruppe har et belegg på 61,5 %. Grupperommene i Sørhellinga er populære, og har et gjennomsnittsbelegg på 55 %. Med unntak av rett før og under eksamensperioden synes det å være tilstrekkelig kapasitet på tradisjonelle lesesalsplasser. Mange studenter synes å foretrekke vrimlearealer og andre ikke-tradisjonelle lesesalsplasser, og de siste årene har det derfor vært et større fokus på å bedre tilbudet på grupperom, vrimlearealer og faglige hjem.

Læringsmiljøutvalget tilrådet at universitetsstyret skulle øremerke større LMU-tiltak 2017 til etablering av nytt faglig hjem i Husdyrfagbygningen. Arbeidene ble gjennomført vår/sommer 2017, og det var en formell åpning av arealene i oktober 2017. Arealene inneholder masterplasser, åpen lesesal, ett grupperom i tillegg til vrimlearealer med kjøkkenkrok. Studieveiledere har fått kontorer i tilknytning til arealene. Ifølge husdyrfagmiljøet er arealene populære og har bidratt til et stort løft for studentenes læringsmiljø.

LMU har i flere år tildelt midler til mindre LMU-tiltak. Dette er sanksjonsmidler som fakultetene har blitt ilagt dersom sensur er forsinket. I 2017 ble det tildelt midler til 3 prosjekter. Det ble tildelt midler til gjennomføring av seminarer innen psykisk helse på begge campus, til innkjøp av heve-senk-bord til utlån for studenter med behov, samt til innkjøp av nye stoler i bibliotek i Sørhellinga. Innkjøp av nye stoler i biblioteket i Sørhellinga ble ikke kjøpt inn i 2017, og man følger opp tiltaket i 2018.

Trekk av sanksjonsmidler har vært i utakt med budsjettprosessen. LMU vedtok i 2017 å endre modellen samt å forskyve beregningsgrunnlaget og utlysningen slik at dette er i takt med budsjettprosessen. Gebyrsum som er ilagt fakultetene har gått ned de siste årene, både på grunnlag av det har blitt bedre rutiner på fakultetene med å følge opp sensur, men også på grunn av endringer i modellen. Neste utlysning av midler til mindre LMU-tiltak blir høsten 2018.

Vurdering

- Med unntak av periodene rett før og under eksamen ser det ut til å være tilstrekkelig kapasitet på lesesalene på begge campus.
- NMBU må fortsette arbeidet med å legge til rette for fleksible studentarbeidsplasser og faglige hjem, og grupperomsløsninger må tilpasses studentenes behov.

3.3. Utvikling av kvalitet på undervisningsrom

Den generelle tilstanden på undervisningsrommene har vist en positiv utvikling fra 2005 til i dag, og det systematiske arbeidet gjennom flere år har gitt resultater. Urbygningen ble tatt i bruk i 2016 og samtidig ble også mindre egnede undervisningsrom faset ut. Enkelte av disse er tatt i bruk igjen som følge av rehabiliteringsprosjektet på Tekniske Fag.

Utvikling av henholdsvis generell romstandard og ventilasjonsforhold i undervisningsrom på Ås vises i figur 3 og 4 i vedlegg 4. Figurene viser en svært positiv utvikling i standarden. Spesielt ble det et stort løft når Urbygningen ble tatt i bruk og man fikk faset ut flere saler med dårlig standard. I løpet av våren 2018 kobles flere studentarealer til det siste ventilasjonsanlegget som er etablert i Tårnbygningen. De salene som fremdeles ikke vurderes med god standard trekkes i hovedsak ned på grunn av dårlig ventilasjon, og opp mot 30 % av salene har fortsatt middels eller dårlig ventilasjon. Utfasing av auditorier i Husdyrfagsbygningen og auditorium i Mellombygget har vært vurdert, men før dette kan gjøres må det foretas en nøye vurdering med tanke på kapasitet og en kartlegging av hvilke romtyper NMBU trenger i fremtiden.

Ifølge studiebarometeret 2017, får NMBU en score på 3,5 når det gjelder det fysiske læringsmiljøet (lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid). Scoren på dette området økte fra 3,2 i 2015 til 3,5 i 2016, men har altså vært stabil fra 2016 til 2017, jf tabell 9 i vedlegg 5.

I 2017 har det blitt arbeidet med en strategisk Campus-plan for NMBU, og denne skal vedtas av styret i 2018. LMU bør følge opp denne fremover og sikre at NMBU har en god utvikling av studiearealer og undervisningsrom.

Vurdering

- Totalt sett har det vært en positiv utvikling av standarden på undervisningsrommene fra 2005 til 2017. De årlige bevilgningene til læringsmiljøtiltak har vært en viktig faktor for forbedringene.
- Som tidligere påpekt, bør NMBU utarbeide et strategi for utvikling av undervisningsrom, jf kap 3.1.

3.4. Det digitale læringsmiljøet

Tidligere årsrapporter fra Læringsmiljøutvalget, har ikke inneholdt noen vurdering knyttet til det digitale læringsmiljøet. Det ble imidlertid lagt inn et spørsmålsbatteri rundt dette temaet i siste Studiebarometer-undersøkelse, og det er derfor naturlig å trekke inn noen resultater knyttet til dette temaet i årsrapporten.

Tabell 10, vedlegg 5, viser resultater fra NMBU og landsgjennomsnittet fra 2017. Som resultatene viser, ligger NMBU omtrent på gjennomsnittet hva gjelder undervisningslokalenes tilpasning til bruk av digitale hjelpemidler og når det gjelder hensiktsmessig bruk av digitale hjelpemidler i studieprogrammene (score på 3,7 på begge punktene). NMBU ligger litt under landsgjennomsnittet når det gjelder de faglig ansattes bruk av digitale hjelpemidler for å involvere studentene i undervisningen (NMBU-score på 2,5), og NMBU scorer vesentlig lavere enn landsgjennomsnittet når det gjelder tilrettelegging av digitale hjelpemidler i tilknytning til vurderingsformer (nasjonal score på 3,8, NMBU-score på 3,3). NMBU har hatt en økning i antall eksamener som avvikles digitalt, men omleggingen tar tid og digitalisering av vurderingsformer må ikke bare omhandle «å sette strøm på papiret»

Vurdering

- NMBU må opprettholde fokuset på oppgradering av undervisningslokaler, og må i økende grad tilrettelegge lokaler for digitalisering av undervisning og vurdering.
- Studieprogrammene bør i økende grad fokusere på å digitalisere undervisningen og vurderingsformene.

3.5. Tilbakemeldinger på læringsmiljøet

NMBU etablerte en ordning for å melde inn avvik i 2015. Oppmerksomheten rundt et godt avvikssystem økte i forbindelse med #metoo-kampanjen, og LMU vedtok i 2017 å gjøre ytterligere forbedringer i avvikssystemet ([Meld avvik - Si Fra](#)). I løpet av 2017 ble også [sikresiden.no](#) utarbeidet som et felles tiltak for hele sektoren, og det er nødvendig å koordinere og rydde opp i en del informasjon for å gjøre avvikssystemet enhetlig og oversiktlig. Dette arbeidet vil pågå utover våren 2018 parallelt med at avvikssystemet for HMS er revidering, og at det pågår en gjennomgang av varslingsystemet.

Det ble i slutten av 2015 vedtatt en ny modell for emneevaluering ved NMBU. Den nye modellen skal bidra til at evalueringen i høyere grad enn tidligere, er en integrert del i det løpende arbeidet rundt emnet, og evalueringen vil skje tettere på selve læringsaktivitetene. Emnerapportene viser at mange emneansvarlige gjennomfører underveisevalueringer, men flere studenter etterspør muligheten til å gi kommentarer i et tekstfelt i forbindelse med den korte sluttevalueringen som gjennomføres sentralt.

Gjennom programrapportene gis det også enkelte tilbakemeldinger på læringsmiljøet. Noen programmiljøer sliter med uhensiktsmessige lokaler. Tilbakemeldingene fra programmiljøene tas inn i arbeidet med Campus-planen, der man blant annet søker å få løst utfordringer knyttet til landskapsplanleggingsmiljøet og plantefagmiljøene. I 2017 startet også arbeidene med å oppgradere TF-bygningen, og arbeidene ferdigstilles i 2018.

I løpet av høsten 2017 ble det avdekket at teleslynge i AudMax ikke fungerte tilfredsstillende. Utviklingen av tekniske løsninger for personer med nedsatt hørsel går raskt, og NMBU må gjennomgå dagens systemer for å sikre at man har løsninger som kan brukes av personer med nytt brukerstyr.

Vurdering

- I løpet av 2018 vil det komme nye rutiner for HMS-avvik samt nye varslingsider. Avvikssidene må oppdateres når nye rutiner er implementert.
- NMBU må fortsette å følge opp ny modell for emneevaluering og sikre at studentene opplever at de får anledning til å gi tilbakemelding på emnegjennomføring og læringsaktiviteter.

3.5. Universell utforming og individuell tilrettelegging

NMBUs «Handlingsplan for Universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne 2010-2018» blir fulgt opp med to-årige tiltaksplaner innenfor områdene Bygninger og utearealer, Studier og undervisning, IKT og Studentvelferd. Tabell 10 i vedlegg 6 viser status for oppfølging av tiltaksplanen i perioden 2017-2018.

Handlingsplanenes hovedmål tilknyttet bygninger og utearealer sier at: «Innen 2018 skal alle hovedbygninger og hovedtraséer der studenter oppholder seg være tilgjengelig etter prinsippet for universell utforming. Felles studentarealer (undervisningsrom, lesesalsplasser og kantiner) konsentreres til færre bygninger.» Som figur 5-8 i vedlegg 4 viser, har det vært en positiv utvikling innen universell utforming av undervisningsrom på campus Ås fra 2005 og frem til i dag. 79 % av undervisningsrommene må kunne sies å være universelt utformet (ut fra de forutsetningene NMBU har med gamle verneverdige bygninger), 81 % av rommene er tilgjengelig for personer med nedsatt bevegelsesevne og 94 % av rommene har god akustikk. 70 % av NMBUs undervisningsrom skal være utstyrt med teleslynge, men i samarbeid med hjelpemiddelsentralen vil man i 2018 ha en gjennomgang av eksisterende utstyr på grunn av tilbakemeldinger om at utstyret ikke fungerer tilfredsstillende i alle saler.

Campus Adamstuen er i liten grad universell utformet. Det vil ikke være en prioritert arbeidsoppgave så lenge bruken av disse rommene forventes å opphøre i 2019 og erstattes av universelt utformede lokaler på campus Ås. En liten andel av studentene oppga i SHoT-undersøkelsen i 2014 å ha utfordringer med hørselen, og det er derfor positivt at det i 2015 er innført mikrofon/høytalere i 4 av auditoriene. Skulle det komme søkere med nedsatt funksjonsevne innen 2019, må man løse dette med individuell tilrettelegging. Ca 70 % av NMBUs undervisningsrom skal ha teleslynge, men det vil bli foretatt en gjennomgang av eksisterende utstyr som følge av en students utfordringer i 2017.

Det er gjort en del opprydding på nettsidene og informasjon om individuell tilrettelegging, og det er opprettet digitale skjema for å søke om tilrettelegging. Dette har forenklet rutinene, samtidig som NMBU oppfordrer til individuelle samtaler dersom det er ønskelig. Det er også opprettet digitale skjema for søknad om registrering av gyldig fravær, noe som har forenklet søknadsprosessen for studentene.

Vurdering:

- Det systematiske arbeidet med universell utforming av undervisningsrom og bygninger på campus Ås har gitt gode resultater og arbeidet må fortsette. Av bygninger som er viktig for studentene er det spesielt Tunbygningene og Husdyrfagbygningen som i liten grad er universelt utformet.
- Samlokaliseringsprosjektet og utearealene må følges opp med hensyn til universell utforming.

4 Det psykososiale læringsmiljøet

4.1 Studentenes helse- og trivsel

I studiebarometeret 2017 fikk NMBU en samlet indeks for læringsmiljøet på 3,8, og score er uforandret fra 2016, jf tabell 9 vedlegg 5. Score på det sosiale miljøet blant studentene har imidlertid sunket fra 4,2 til 3,9 fra 2016 til 2017, noe som ikke er en heldig utvikling. NMBU scorer fortsatt høyt på vurdering av det faglige miljøet blant studenter og på miljøet mellom studenter og faglig ansatte på programmene. Resultatene fra studiebarometeret bygger opp under viktigheten av å arbeide for å skape gode faglige og sosiale miljø på programmene. Dette oppgis å være to av de viktigste faktorene for å bidra til tilfredshet med programmet.

Det er også slik at de som gir god vurdering av det sosiale og faglige miljøet student-student og mellom student-ansatt, også er fornøyd med programmet de går på. I studiebarometeret 2017 fikk NMBU en score på 4,2 på vurdering av hvor fornøyd studentene alt i alt er med programmet sitt. En ny landsomfattende SHoT-undersøkelse gjennomføres februar/mars 2018, og oppfølging av resultatene vil bli en viktig oppgave for LMU høsten 2018.

Som en oppfølging av Studentenes Helse- og Trivselsundersøkelse (SHoT-undersøkelsen) i 2014, har det blitt rettet et økende fokus på forebyggende tiltak innen psykiske helse de siste årene. Det ble holdt et seminar om psykisk helse på Adamstuen våren 2017. Hele 140 studenter deltok på seminaret, og seminaret fikk gode tilbakemeldinger. Etter initiativ fra studentene ble det videre satt i gang en informasjonskampanje i forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse den 10. oktober, og NMBU markerte dagen med et foredrag av Adil Khan om psykisk helse på samfunnet. Det har også vært temadager om psykisk helse på flere Vaffeltorsdager som ble holdt på Studentenes Informasjonstorg i 2017.

SiÅs gjennomførte for øvrig en egen markedsundersøkelse blant studentene i 2017. Undersøkelsen viste at studentene er fornøyd med Ås som studiested. Ås kommune og kantinetilbudet kom noe dårligere ut enn ønsket, men det har vært en god utvikling på tilfredsheten med Boksmia. Eika treningssenter fikk svært gode tilbakemeldinger.

Vurdering:

- NMBU må i 2018 følge opp resultatene fra studiebarometeret høsten 2017 og fra SHoT-undersøkelsen 2018, med spesiell oppmerksomhet rettet mot psykisk helse.

4.2 Studentsamskipnadens rådgivningstjeneste

Ås-modellen – studentsamskipnaden i Ås (SiÅs) sitt samarbeid-med helsestasjonen – er unik og omfatter et utvidet tilbud fra Ås kommune via helsestasjonen for unge, inkludert NMBU-studenter.

Antall studentkonsultasjoner på helsestasjonen har vært stabilt fra 2016 til 2017 (ca 2800 konsultasjoner), og ca 70 % av brukerne på helsestasjonen er studenter. Helsestasjonen rapporterer om at man ser tendenser til at flere studenter har alvorlige psykiske problemer, og det ser ut til å være mer hasjbruk blant studenter i tillegg til at det fortsatt er mye bruk av alkohol. Helsestasjonen ser også at tidligere vold og overgrep rapporteres, antagelig fordi helsestasjonen nå spør brukerne mer systematisk.

Det arrangeres jevnlig samarbeidsmøter mellom SiÅs, helsestasjonene, representanter fra studentene, studentpresten og studieavdelingen. Fokus på disse møtene er å dele informasjon om tilbudet som tilbys, evaluere arbeidet, samt finne felles mål og tanker om hvilket behov man må møte. I 2017 har det blitt gitt et allsidig kurstilbud, og det arbeides fortløpende med å utvikle kurstilbud tilpasset studentenes behov. I tillegg til egne kurs, har helsestasjonen deltatt på flere Vaffeltorsdager med ulike tema på studentenes informasjonstorg.

I 2017 har det blitt ansatt ny studentprest ved NMBU. Tidligere studentprest sluttet i sin 50 % stilling 31. januar 2017, og ny prest var på plass i en 30 %-stilling ved NMBU den 1. august.

Nedgang i studentprestens stillingsprosent skyldes økonomiske forhold. Studentpresten er prest for alle uavhengig av religiøs tilknytning både ansatte og studenter. Den nye studentprestens opplevelse er at studentpresten har en tydelig plass ved NMBU, og at presten er regnet med som en viktig faktor når det gjelder studentenes velferd og trivsel. Den nye presten hadde en selvfølgelig og forventet deltakelse i innføringsprogrammet for nye studenter i flere sammenhenger i august. Studentpresten rapporterer om omtrent 60 samtaler på fire måneder, og presten opplever at terskelen for å spørre om en samtale er lav og at studentpresten oppleves som tilgjengelig.

I 2015 ble det opprettet et lokallag i Ås av Mental Helse Ungdom, men det er litt uklart hvor stor aktivitet det er i lokallaget.

Studentene på campus Adamstuen er knyttet til SiO som har et allsidig helsetilbud med rådgivere, lege, helsesøster og spesialiserer på psykisk helse. En stor andel av studentene oppgir å ha utfordringer med å takle et høyt press på å få gode karakterer. Det er derfor positivt at studentene via SiO tilbys flere kurs i eksamensmestring og studieteknikk. Ved Adamstuen kalles også alle studenter ved oppstart til en kort individuell samtale etter samme modell som «ForVei», hvor målet er fornøye studenter som mestrer og trives i studiet. Ved studiestart i 2016 ga en psykolog opplæring i gruppeprosesser og samarbeid.

Vurdering:

- Det er viktig å opprettholde et allsidig kurstilbud for studenter ved begge campus og kommunikasjon tilbud om veiledning, kurs og møteplasser på en god måte
- Alkoholfrie arrangement er viktig for å sikre tilbud for alle studenter.
- NMBU må i samarbeid med helsestasjonen, faddere, UKA og studenttillitsvalgte arbeide systematisk med forebyggende arbeid innen psykisk helse.
- Kontinuerlig arbeid med faglig og sosialt miljø må fortsette i hele organisasjonen

Vedlegg 1 Status undervisningsrom NMBU

Tabell 2 Campus Ås. Vurdering av tilstand i sentralt regulerte undervisningsrom. Generell standard, universell utforming av rom, tilgjengelighet til rom, akustikk, ventilasjon, lysforhold, teleslynge og høyttalere. 1=laveste karakter/finnes ikke, 3= høyeste karakter

Romnummer	Ant plasser	Kategorier	standard	UU-rom	UU-tilgj	UU-HC-toalett	Akustikk	Ventilasjon	Lys	Teleslynge	Høyttaler	møbler	Antall stud
Aud Max	615	AUD	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	4761
BT1A07	340	AUD	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	4761
BT3A10	20	DATA	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4761
BT3A11	24	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	4761
BT3A13	18	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	4761
BT3A16	60	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4761
H109	80	AUD	2	1	1	1	3	1	2	3	3	2	4761
H115	59	AUD	2	1	1	1	3	1	2	3	3	2	4761
HU141	24	LOKDATA	2	2	2	2	3	2	2	1	3	3	4761
JmU111	150	AUD	2	2	2	1	3	1	1	3	3	3	4761
JmU110	18	LÆR	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	4761
MU67	40	LÆR	2	3	3	3	3	2	3	1	3	3	4761
MU68	20	LÆR	2	3	3	3	3	2	3	1	1	3	4761
PL202	34	LÆR	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	4761
S119	50	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S120	30	DATA	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S121	50	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S122	22	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S123	22	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S124	30	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
SU105	104	AUD	3	3	3	3	3	1	2	2	3	3	4761
T130	36	SPES	3	3	3	3	3	1	3	1	3	3	4761
T132	50	SPES	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3	4761
T201	50	LÆR	2	3	3	3	3	1	3	1	3	3	4761
T230	40	LÆR	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761

Vedlegg 1 Status standard undervisningsrom NMBU

Romnummer	Ant plasser	Kategorier	Standard	UU- rom	UU-tilgj	UU-HC- toalett	Akustikk	Ventilasjon	Lys	Teleslynge	Høytaler	møbler	Antall stud
T301	23	DATA	2	2	3	3	3	1	2	3	3	2	4761
T330	81	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
T401	106	AUD	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
T434	81	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TF01	30	DATA	3	2	3	3	3	2	2	3	3	3	4761
TF02	24	DATA	3	2	3	3	3	1	1	3	3	2	4761
TF102-3	100	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4761
TF103-3	15	LOKDATA	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	4761
TF102-4	29	DATA	2	2	2	3	2	1	2	1	3	1	4761
TF145	112	AUD	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	4761
TF203	34	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TF204	36	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TF205	36	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TF210	28	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TU101	156	AUD	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U215	168	AUD	3	3	3	3	3	3	3	1	3	3	4761
U120	82	AUD	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U224	96	AUD	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U122	42	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U203	60	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U209	18	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U225	46	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U227	36	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U302	60	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U303	30	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U305	32	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U306	18	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U328	60	SPES	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761

Vedlegg 1 Status standard undervisningsrom NMBU

Romnummer	Ant plasser	Kategorier	standard	UU- rom	UU-tilgj	UU-HC- toalett	Akustikk	Ventilasjon	Lys	Teleslynge	Høytaler	møbler	Antall stud
Aud Max	615	AUD	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	4761
BT1A07	340	AUD	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	4761
BT3A10	20	DATA	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4761
BT3A11	24	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	4761
BT3A13	18	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	4761
BT3A16	60	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4761
H109	80	AUD	2	1	1	1	3	1	2	3	3	2	4761
H115	59	AUD	2	1	1	1	3	1	2	3	3	2	4761
J106	150	AUD	2	2	2	1	3	1	1	3	3	3	4761
JU18	18	LÆR	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	4761
MU67	40	LÆR	2	3	3	3	3	2	3	1	3	3	4761
MU68	20	LÆR	2	3	3	3	3	2	3	1	1	3	4761
PL202	34	LÆR	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	4761
S119	50	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S120	30	DATA	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S121	50	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S122	22	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S123	22	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
S124	30	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4761
SU105	104	AUD	3	3	3	3	3	1	2	2	3	3	4761
T130	36	SPES	3	3	3	3	3	1	3	1	3	3	4761
T132	50	SPES	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3	4761
T201	50	LÆR	2	3	3	3	3	1	3	1	3	3	4761
T230	40	LÆR	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
T301	23	DATA	2	2	3	3	3	1	2	3	3	2	4761
T330	81	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
T401	106	AUD	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
T434	81	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TF01	30	DATA	3	2	3	3	3	2	2	3	3	3	4761
TF02	24	DATA	3	2	3	3	3	1	1	3	3	2	4761
TF102-3	100	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4761
TF103-3	15	LOKDATA	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	4761
TF102-4	29	DATA	2	2	2	3	2	1	2	1	3	1	4761

Vedlegg 1 Status standard undervisningsrom NMBU

TF145	112	AUD	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	4761
TF203	34	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TF204	36	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TF205	36	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TF210	28	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
TU101	156	AUD	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U215	168	AUD	3	3	3	3	3	3	3	1	3	3	4761
U120	82	AUD	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U224	96	AUD	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U122	42	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U203	60	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U209	18	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U225	46	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U227	36	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U302	60	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U303	30	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U305	32	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U306	18	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761
U328	60	SPES	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4761

Tabell 3 Campus Adamstuen Vurdering av tilstand i sentrale undervisningsrom. Generell standard, universell utforming av rom, tilgjengelighet til rom, akustikk, ventilasjon, lysforhold, teleslynge og høyttalere. 1=laveste karakter/finnes ikke, 3= høyeste karakter

Romnummer	Ant plasser	Kategorier	Standard	UU-rom	UU-tilgj	UU-HC-toalett	Akustikk	Ventilasjon	Lys	Teleslynge	Høyttaler	Møbler
AUD 1	72	AUD	3	2	3	1	3	3	3	1	3	3
AUD 2	74	AUD	3	2	3	1	3	3	3	1	3	3
AUD 3	90	AUD	3	3	3	1	3	3	3	1	3	3
AUD 4	72	AUD	3	3	3	1	3	3	3	1	1	3
AUD 5	82	AUD	3	2	2	1	3	2	3	1	3	3
AUD 6	80	AUD	2	2	2	1	3	3	3	1	1	2

Vedlegg 2 Utvikling av antall undervisningsrom og beleggstatistikk

Tabell 4. Campus Ås. Utvikling av antall undervisningsrom og studenttall campus Ås, 2007-2017.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ¹
Ant.stud².	2937	3115	3267	3746	4157	4423	4587	4727	4732	4675	
AUD	9	10	9	9	10	10	9	9	9	12	12
DATA	8	9	9	9	9	6	7	7	7	8	8
LÆR	25	30	30	30	30	31	30	30	30	31	31
Totalsum	42	49	48	48	49	47	46	46	46	51	51

Tabell 5. Campus Ås. Prosentvis belegg i sentrale undervisningsrom uke 36-48 fra 2009 til 2017³, mellom 08.00 og 16.00.

År, uke 38-48	Belegg auditorier	Belegg læresaler	Belegg datasaler ⁴
2010	70,9 %	69,3 %	49,0 %
2011	70,1 %	69,3 %	55,8 %
2012	75,2 %	67,5 %	62,3 %
2013	75,9 %	71,8 %	51,1 %
2014	74,6 %	74,3 %	59,5 %
2015	80,9 %	76,1 %	65,4 %
2016	63,3 %	72,2 %	63,8 %
2017	65,1 %	73,0 %	64,1 %

Tabell 6. Campus Adamstuen. Prosentvis belegg i auditorier – gjennomsnitt uke 36-48.

	Gj.sn. belegg i 2015	Gj.sn. belegg i 2016	Gj.sn. belegg i 2017
AUD1	37,9 %	30,0 %	35,1 %
AUD2	29,5 %	24,6 %	30,3 %
AUD3	23,9 %	20,8 %	29,1 %
AUD4	35,4 %	35,5 %	31,6 %
AUD5	41,5 %	41,8 %	46,8 %
AUD6	51,2 %	50,6 %	38,3 %
Snitt alle	36,6 %	33,9 %	35,2 %

¹ Det fremkommer ikke av tabellen at undervisningsrom i TF-bygningen er midlertidig tatt ut av bruk i forbindelse med oppgradering av fløy I

² Studenttallene er fra (DBH), registrerte egenfinansierte studenter campus Ås høst 2007 til 2017.

³ Tall hentet fra TimeEdit. Aud Max og fakultetsspesifikke rom er ikke tatt med i tallgrunnlaget

⁴ Kun datasaler som benyttes til organisert undervisning

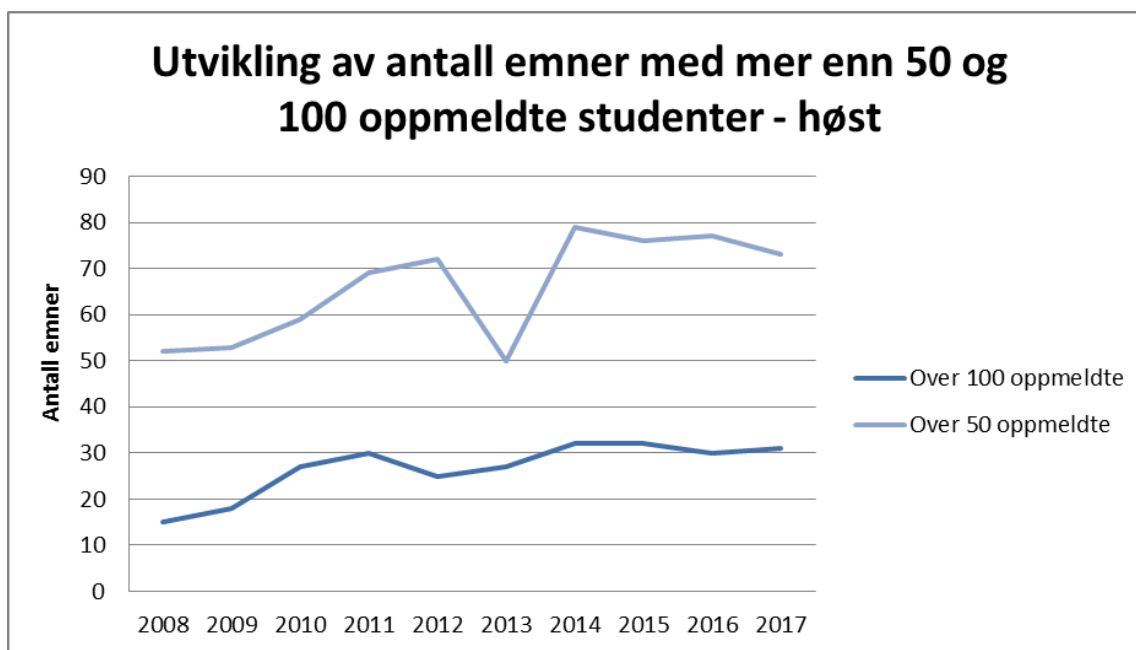
Tabell 7. Campus Ås. Utvikling av antall lesesaler og lesesalsplasser og grupperom, 2009 til 2017.

År	Antall åpne lesesaler	Åpne lesesalsplasser, sum ⁵	Grupperoms- plasser, sum ⁶	Belegg grupperom
2009	6	196	-	-
2010	7	222	-	-
2011	10	287	-	-
2012	9	256	-	-
2013	8	240	-	-
2014	6	188	-	-
2015	6	188	-	-
2016	7	212	465	-
2017	8	221	469	48 %

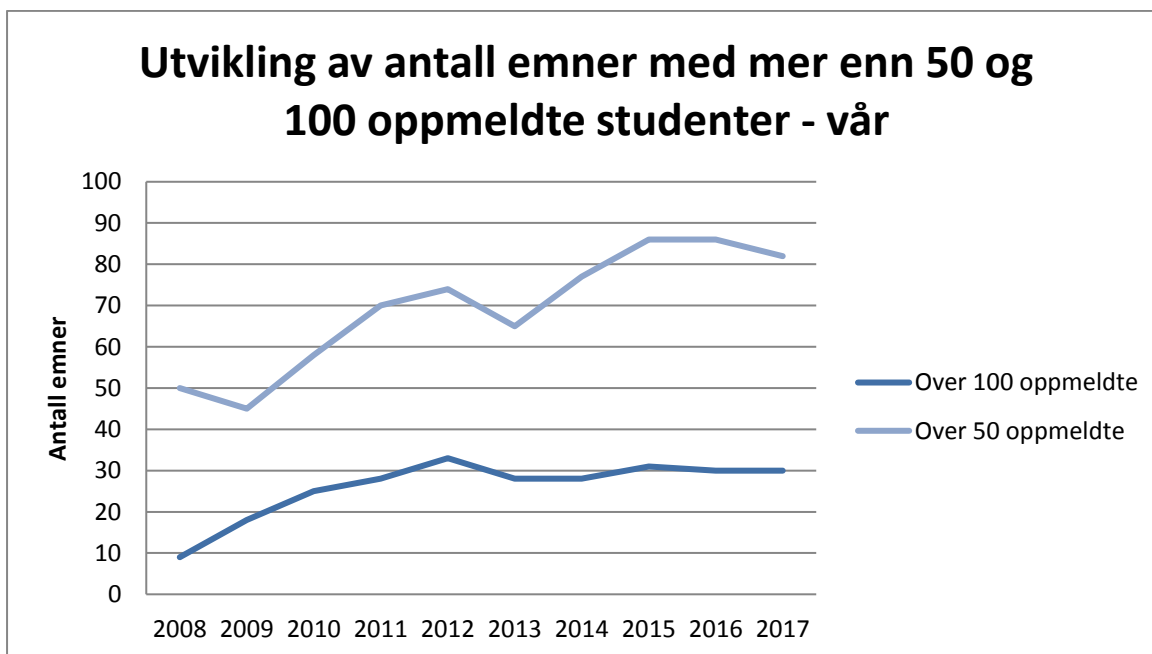
⁵ Kun åpne og sentrale lesesaler er tatt med i beregningen

⁶ Det fremkommer ikke av tabellen at grupperom i TF-bygningen er midlertidig tatt ut av bruk i forbindelse med oppgradering av fløy I

Vedlegg 3 Utvikling av emnestørrelse

Figur 1. Utviklingen av antall høstemner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter fra 2008 til 2017, campus Ås⁷.

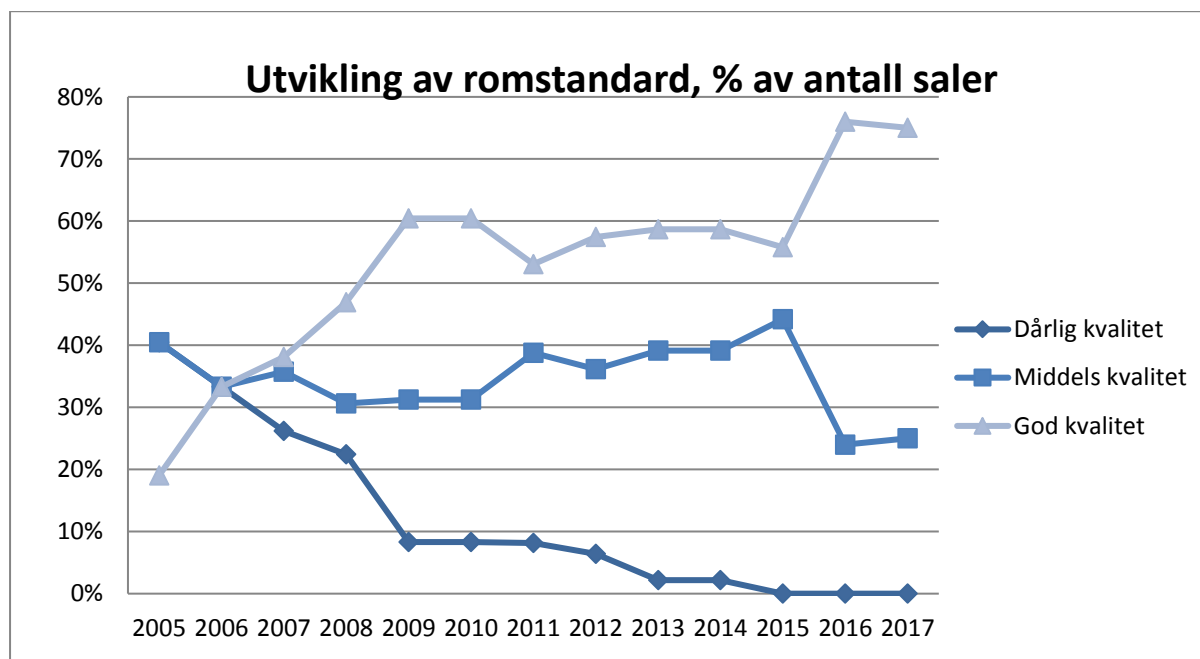

Figur 2. Utviklingen av antall våremner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter fra 2008 til 2016, campus Ås.⁸

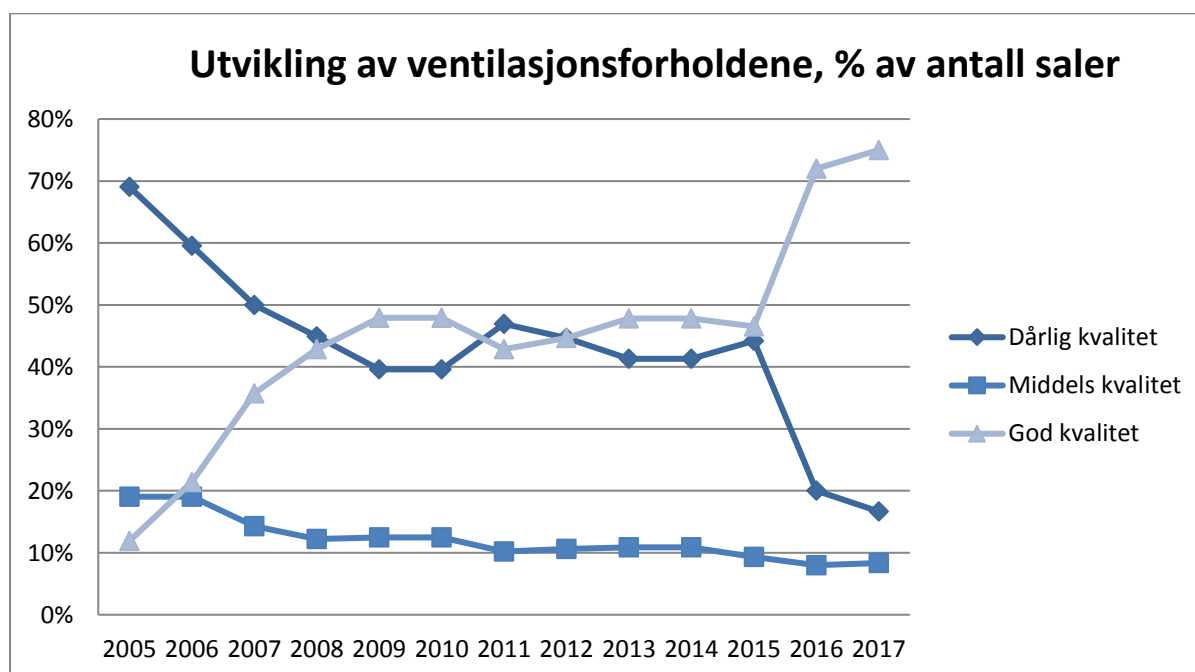
⁷ Gradsoppgaveoppmeldinger er ikke tatt med i beregningene.

⁸ Gradsoppgaveoppmeldinger er ikke tatt med i beregningene.

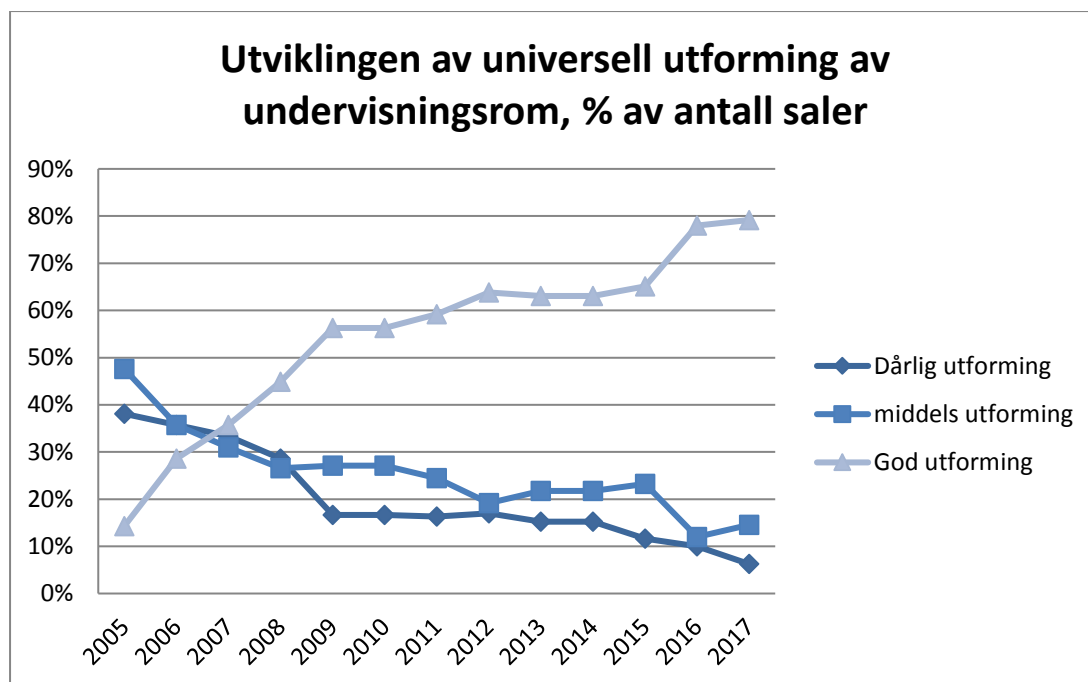
Vedlegg 4 Utvikling av standard undervisningsrom

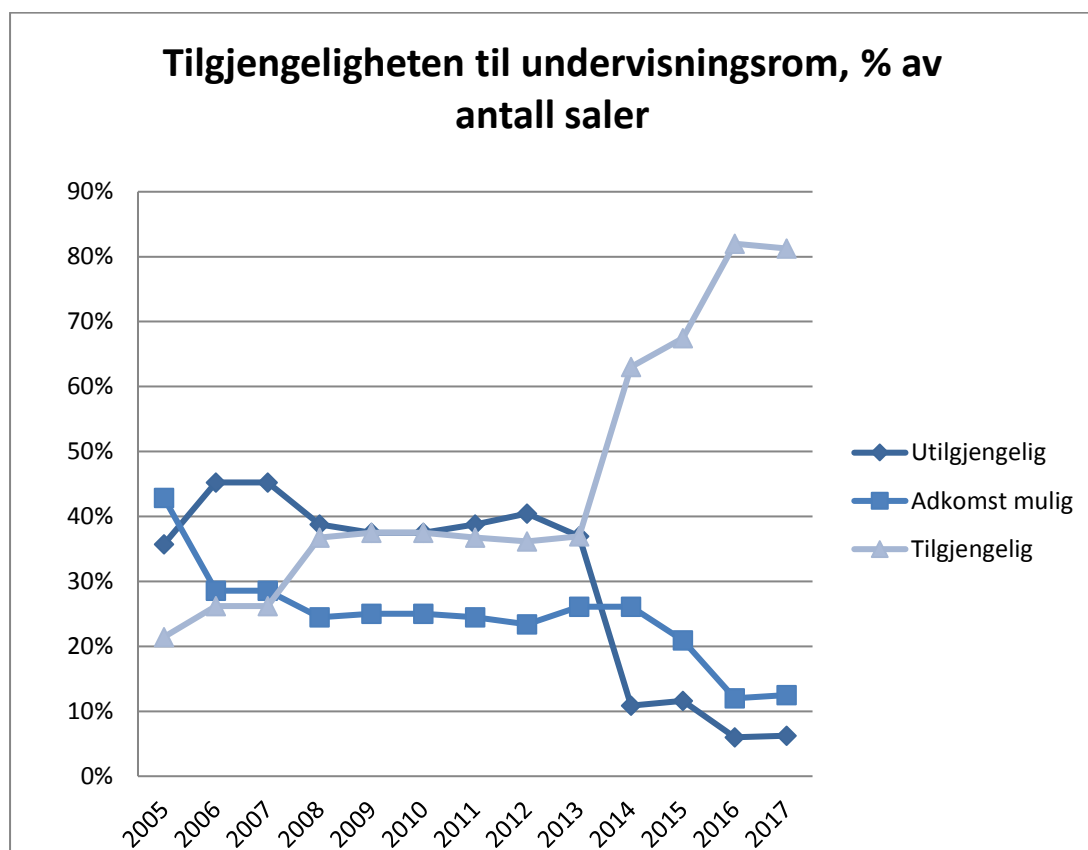
Figur 3. Utviklingen av den generelle romstandarden på datasaler, læresaler og auditorier over tid, vist som prosent av antall saler, campus Ås.

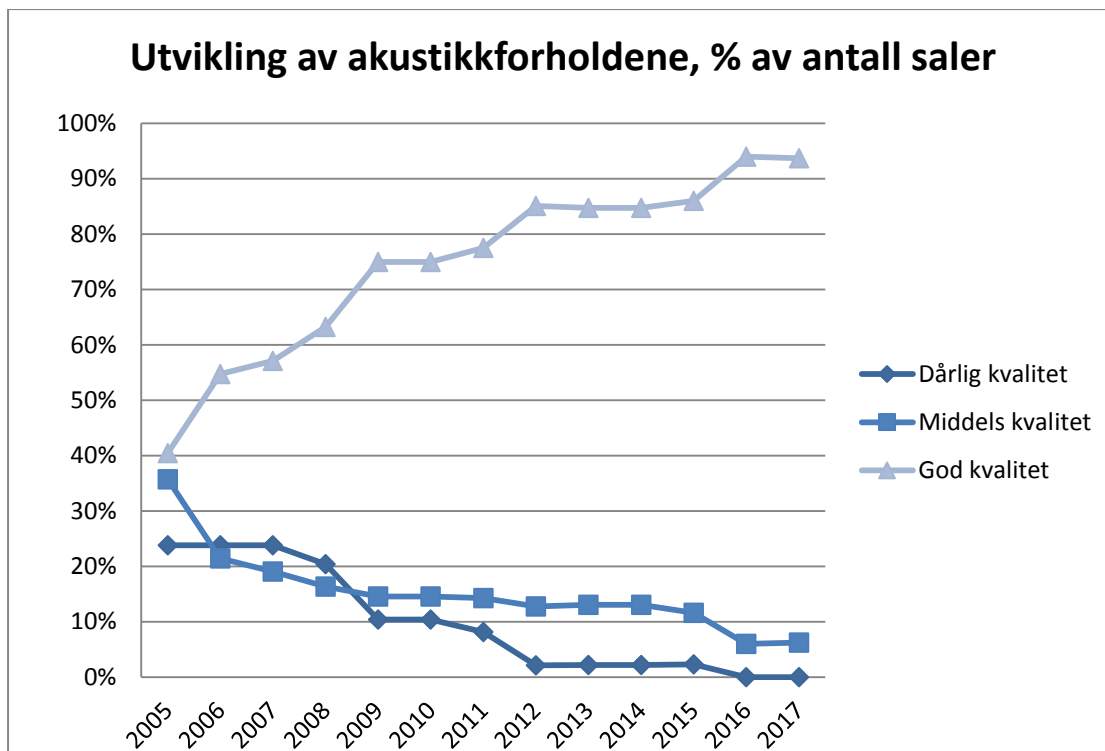
Figur 4. Utviklingen av ventilasjonsforholdene i læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler, campus Ås.

Figur 5. Utviklingen av universell utforming av datasaler, læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler, campus Ås.

Figur 6. Utviklingen av tilgjengeligheten til datasaler, læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler, campus Ås.

Figur 7. Utviklingen av akustikkforholdene i datasaler, læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler, campus Ås.

Vedlegg 5 Vurdering av læringsmiljø

Tabell 8. NMBU-studentenes vurdering av læringsmiljøet, skala fra 1-5 der 5 er mest fornøyd. Kilde: Studiebarometeret 2015, 2016 og 2017

	2015	2016	2017
Samlet indeks læringsmiljø	3,7	3,8	3,8
Det sosiale miljøet blant studentene	4,1	4,2	3,9
Det faglige miljøet blant studentene	4,0	4,1	4,0
Miljøet mellom studentene og de faglig ansatte	3,9	4,0	3,9
Bibliotek og bibliotekstjenester	3,8	3,8	3,8
IKT-tjenester (f.eks. læringsplattformer, programvare og PC-tilgang)	3,5	3,8	3,7
Utstyr og hjelpemidler i undervisningen	3,5	3,7	3,6
Studieadministrasjon og informasjon	3,4	3,7	3,8
Lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid	3,2	3,5	3,5
Alt i alt hvor fornøyd er studenten med programmet	4,1	4,2	4,2

Tabell 10. NMBU-studentenes vurdering av det digitale læringsmiljøet, skala fra 1-5 der 5 er mest fornøyd. Kilde: Studiebarometeret 2017 (nytt spørsmålsbatteri i 2017)

	2017 NMBU	2017 Nasjonalt
De faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler for å aktivt involvere studentene i undervisningen (quiz, meningsmålinger, etc.)	2,5	2,7
Jeg deltar mer aktivt i undervisningen når de faglig ansatte bruker digitale hjelpemidler	3,4	3,4
Undervisningslokalene er tilpasset bruk av digitale hjelpemidler	3,7	3,7
Digitale hjelpemidler brukes på en hensiktsmessig måte på studieprogrammet	3,8	3,7
Vurderingsformer har vært tilrettelagt for bruk av digitale hjelpemidler (der dette er aktuelt)	3,3	3,8

Vedlegg 6. Status tiltaksplan 2015-2016 Universell utforming og tilrettelegging for studenter

Tabell 9. Tiltaksplan 2017-2018 Universell utforming og tilrettelegging

Tiltak bygninger og utearealer		Ansvarlig	Status 01.12.2017
1.	Innen utgangen av 2018 er utearealene rundt Eika treningssenter oppgradert, inkludert universell utforming.	SiÅs og EIA	Oppgraderingen av utearealene ved Eika sluttføres i 2018, men er det er i 2017 lagt nytt fast dekke utenfor inngangsparti, samt ledelinje fram til inngang. HC-plasser er etablert midlertidig, og vil oppgraderes ved ferdigstilling i 2018. Det gjenstår også utjevning av bakke mot Herumveien slik at denne blir universelt utformet.
2.	I løpet av sommeren 2017 etablert ny trapp og løfteplattform på Urbygningens nordside	EIA	Prosjektet har blitt noe forsinket, men løfteplattform og trapp er ventet ferdig ved årsskiftet.
3.	I løpet av sommeren 2017 er det etablert universelt utformet inngangsparti i Jordfagsbygningen og i løpet av 2017 det er etablert en HC- parkeringsplass utenfor bygningen	EIA/Statsbygg	Prosjektet er forsinket, men arbeidene med inngangspartiet og ny løfteplattform er ventet igangsatt i desember 2017. Løfteplattform er bestilt. Plassering og finansiering av HC-plass er ikke avklart.
4.	Innen utgangen av 2018 er det utarbeidet en helhetlig plan for taktil oppmerking og naturlige ledelinjer til NMBUs hovedbygninger. Fjerning av hindringer.	EIA	EiA ønsker fremdeles å nå dette målet, og har momentene med i betrakning ved alle tiltak på Campus.
5.	Innen utgangen av 2018 er det det HC-parkeringsplasser for alle hovedbygninger.	EIA	Fullført
6.	I løpet av 2017 har Statsbygg skiftet grusen utenfor hele Urbygningen.	EIA/Statsbygg	Grusen på sydsiden er skiftet til et HC-vennlig grusdekke, og nordsiden vil bli prioritert så snart anleggsarbeidene med den nye trappen er ferdigstilt.
7.	Husdyrfagbygningen tilgjengelig for rullestolbrukere innen utgangen av 2018.	EIA	Ikke påbegynt og planer ikke utarbeidet. Avklare fremtidig bruk av bygningen etter at SLP er ferdig.
8.	Innen utgangen av 2018 er TF-bygningens fløy 1 oppgradert og universelt utformet.	EIA	Pågår

Vedlegg 6 Tiltaksplan for universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne – NMBU 2015-2016

Tiltak studier og undervisning			
1.	Innen utgangen av 2018 er grunnleggende kunnskaper om universell utforming av studier og undervisning en del av opplæringstilbudet for faglig ansatte	SA og læringssenteret	I samarbeid med læringssenteret og UNIPED-miljøet, ser man på det pedagogiske opplæringstilbudet ved NMBU. Fra Læringssenterets nettside er det en direkte link til universell.no, som har samlet mange ressurser rundt temaet.
2.	Innen utgangen av 2017 har hvert fakultet en kontaktperson innen tilrettelegging og universell utforming	SA/fakultetene	Ikke påbegynt
3.	Innen utgangen av 2017 har det blitt opprettet en frivillighetsordning for studenter som ønsker å delta som støttekontakter (utvidet fadderordning) for medstudenter med ulike tilretteleggingsbehov.	SA	Ikke påbegynt
4.	Innen utgangen av 2017 foreligger det bedre rutiner og informasjon om viktigheten av tidlig informasjon om pensumlitteratur	SA	Utbedret hjelpetekst i EPN, men flere tiltak må gjøres. Biblioteket startet et eget prosjekt om pensumlitteratur, men usikkert om det vil føre til tidligere informasjon.
5.	Innen utgangen av 2017 bør tilretteleggingstjenestens tilbud også være tilgjengelig for studenter i rullestol	SA	Inntil videre må ansatte som jobber med tilrettelegging møte studenter med nedsatt bevegelsesevne på SiT.
6.	Innen våren 2018 har det blitt etablert egne rutinebeskrivelser for mottak av studenter som oppgir at de har funksjonsnedsettelse, der rollefordelingen mellom studieavdelingen og fakultetene kommer klart frem.	SA/fakultetene	Ikke utarbeidet skriftlige rutiner, men problemstillingen har blitt diskutert på forum for studiesaker og helsestasjon for ungdom.
Tiltak IKT			
1.	Innen utgangen av 2018 har NMBU en samlet utstyrsdatabase/oversikt der ansatte kan finne oversikt over utstyr, programvare m.m. på undervisningsrom.	IT og SA	Ikke påbegynt
2.	Innen utgangen av 2018 har NMBU utredet og eventuelt implementert en "fellesportal" for alle studenthenvendelser	IT	Ikke påbegynt
3.	Innen utgangen av 2018 er NMBUs studentnettsider testet med spesialutstyr og spesialprogram som brukes av blinde og synshemmede	KA	Ikke påbegynt
Tiltak Studentvelferd		Ansvarlig	
1.	I både 2017 og 2018 skal det holdes seminar for studenter ved begge campus om psykisk helse.	SA/LMU	Gjennomført ved campus Ås i forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse. Også hatt flere aktuelle tema innen psykisk helse og stress på dagsorden på flere vaffeltorsdager.
2.	Iverksette tiltak for at helsestasjon for ungdom og deres tilbud blir mer synlig	SA/helsestasjonen	Pågår kontinuerlig